

SCI-CONF.COM.UA

INTERNATIONAL EXPERIENCE IN SCIENTIFIC RESEARCH

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 20-22, 2025**

**CHICAGO
2025**

INTERNATIONAL EXPERIENCE IN SCIENTIFIC RESEARCH

Proceedings of IV International Scientific and Practical Conference
Chicago, USA
20-22 November 2025

Chicago, USA

2025

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “International experience in scientific research” (November 20-22, 2025) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2025. 894 p.

ISBN 978-1-73981-121-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // International experience in scientific research. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-international-experience-in-scientific-research-20-22-11-2025-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 BoScience Publisher ®

©2025 Authors of the articles

60.	Борзьонок Г. В. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ВЧИТЕЛЯ ЯК ЧИННИК СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	353
61.	Василіогло О. М., Мельниченко Г. В. РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ПИСЕМНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДО МІЖНАРОДНОГО ІСПИТУ FCE	358
62.	Вілкул А. С. ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ПРОЄКТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ	364
63.	Добровольська Л. С., Рибак Д. С. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	368
64.	Драганюк С. В., Станішевська Т. С. МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ЧИСЛОВИХ МНОЖИН У СУЧАСНОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	374
65.	Зубер Д. Б. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АРГУМЕНТОВАНОГО ПИСЬМОВОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ	382
66.	Казноха В., Колосова О. В. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ ЗАСОБАМИ АРТ ПЕДАГОГІКИ	385
67.	Карпенко А. А., Султанова Н. В. ІННОВАЦІЙНИЙ ВПЛИВ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ» (2014) НА ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	391
68.	Лисяк Т. П. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ	396
69.	Лубківська Є. М. МЕТОД ПРОЄКТІВ НА УРОКАХ ГЕОМЕТРІЇ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ НАСКРІЗНИХ ЛІНІЙ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	401
70.	Макар Л. М., Ющенко Г. О. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДЛЯ РОБОТИ З ДІТЬМИ ГРУПИ РИЗИКУ	409
71.	Мироненко Т. П., Красношлик Т. В. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У ВЛАСНИХ РОЗРОБКАХ ВПРАВ ДЛЯ УЧНІВ НА СЕРЕДНЬОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ У ЗЗСО	413

**ІННОВАЦІЙНИЙ ВПЛИВ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»
(2014) НА ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ**

Карпенко Ангеліна Андріївна

аспірантка Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова, м. Миколаїв,

Науковий керівник:

Султанова Наталя Вікторівна

Доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова

Анотація. У статті проаналізовано інноваційний вплив Закону України «Про вищу освіту» (2014) на професійну підготовку психологів. Визначено чотири ключові вектори модернізації: імплементація трициклової системи (бакалавр-магістр-доктор філософії), перехід до компетентнісного підходу, розширення академічної автономії ЗВО та запровадження зовнішньої системи забезпечення якості через НАЗЯВО. Доведено, що ці зміни кардинально перебудували зміст та структуру підготовки фахівців за спеціальністю 053 «Психологія».

Ключові слова: професійна підготовка, професійна освіта, професійна діяльність, майбутній психолог, вища освіта.

Ухвалення Закону України «Про вищу освіту» у 2014 році, зумовлене сукупністю внутрішніх і зовнішніх чинників, пов'язаних перш за все із суспільно-політичними змінами (демократизація суспільства після Революції гідності) та євроінтеграційним курсом, стало не лише переломним моментом у розвитку змісту освіти, а й каталізатором системних трансформацій в освітньому просторі. Хоча документ не містив вузькоспеціалізованих положень, спрямованих виключно на регламентацію підготовки фахівців-психологів, його норми ініціювали докорінну перебудову інституційних, структурних та

змістовних аспектів їхньої професійної підготовки.

Вважаємо за потрібне наголосити, що прийнятий у 2014 році закон має нову структуру, нову нумерацію статей (кількість яких зросла від 61 до 80, а кількість розділів – збільшилась вдвічі) і абсолютно іншу концепцію. Тому цей документ можна вважати новим законом, а не оновленою редакцією закону 2002 року. Було уведено в обіг широкий пласт нової термінології, який відображав перехід до компетентнісної, європейської та якісно орієнтованої моделі освіти. У законі пострадянське ВНЗ було замінено на ЗВО (заклад вищої освіти), а серед низки визначень нових понять з'явилися такі, що відображають європейський підхід до освіти:

- освітня програма – «сукупність освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення результатів навчання»;
- освітньо-наукова (для докторів філософії) та освітньо-професійна програма (для бакалаврів і магістрів) [1].

Уперше у цьому законі з'явилися поняття, пов'язані із демократизацією освіти: «академічна свобода», «академічна доброчесність» та «академічна мобільність», «академічна спільнота»; розширився перелік і оновився зміст понять, пов'язаних з управлінням: «ліцензування освітньої діяльності» та «акредитація освітніх програм», «зовнішня і внутрішня системи забезпечення якості освіти».

Аналіз змісту документа дозволяє ідентифікувати чотири ключові вектори змін, що мали безпосередній вплив на зміст підготовки фахівців за спеціальністю 053 «Психологія».

Перший вектор модернізації змісту і структури підготовки майбутніх психологів пов'язаний з імплементацією трициклової системи: бакалавр – магістр – доктор філософії, що було прописано у статті 5 і призвело до ліквідації освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Для професійної спільноти психологів це означало, що повноцінна професійна кваліфікація, яка надає право на ведення практичної діяльності (наприклад, у закладах освіти), остаточно закріпилася за другим (магістерським) рівнем. Водночас Розділ XV

закону («Прикінцеві та перехідні положення») забезпечив юридичну тяглисть, прирівнявши раніше здобуту освіту рівня «спеціаліст» до магістерського ступеня.

Про фундаментальну зміну філософії освітніх стандартів зазначено у статті 10. Це другий вектор модернізації вищої освіти, який пов'язаний із переходом від деталізованого переліку нормативних дисциплін та обсягу аудиторних годин до фокусування на результатах навчання, передбачених компетентнісним підходом. У законі оновлено зміст поняття «результати навчання»: «знання, уміння, навички, способи мислення, цінності, які особа здобула після завершення програми» і зазначено механізм оцінювання й визнання результатів навчання в кредитах європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Стандарти вищої освіти для спеціальності «Психологія» тепер мали описувати інтегральну, загальні та фахові компетентності випускника. Це змусило заклади вищої освіти переглянути зміст програм, акцентувати увагу не на обсязі засвоєних теоретичних знань, а на здатності випускників застосовувати їх для вирішення практичних завдань, наприклад, здійснювати психодіагностику, надавати психологічну допомогу, проводити психокорекційну роботу.

Третій вектор модернізації пов'язаний з розширення академічної автономії закладів вищої освіти, закріплене у статті 32. ЗВО отримали право самостійно розробляти, затверджувати та впроваджувати освітні програми, проходячи при цьому чітко визначені законом процедури. Для факультетів психології це відкрило можливість гнучкого реагування на запити ринку праці та динамічні суспільні потреби. ЗВО отримали інструментарій для створення унікальних та варіативних освітніх траєкторій, зокрема вузькоспеціалізованих магістерських програм (наприклад, у сферах клінічної психології, організаційного консалтингу, психотерапевтичних практик, медіації), посилюючи практичну або дослідницьку компоненту на власний розсуд.

Четвертий вектор модернізації ми пов'язуємо із збільшенням академічної та фінансової автономії ЗВО. Як механізм балансування розширеної автономії

та забезпечення якості, у статтях 18-25 закону було ініційовано зовнішню акредитацію усіх освітніх програм у новоствореній незалежній інституції – Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). Цей механізм був покликаний верифікувати відповідність програм затвердженим стандартам, гарантувати здатність досягати заявлених результатів навчання, стимулювати здорову конкуренцію між ЗВО і у кінцевому рахунку – підвищити якість освіти [1].

Однією з ключових інновацій Закону можна вважати нормативне закріплення компетентнісного підходу (ст. 12). Закон визначив «компетентність» як «динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, цінностей та інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну діяльність». Ця норма стала директивною для розробників стандартів вищої освіти, оскільки вимагала, щоб стандарт 053 «Психологія» описував профіль випускника не через перелік навчальних дисциплін, а через набір інтегральної, загальних та фахових компетентностей, а також результатів навчання.

Прийняття Закону України «Про вищу освіту» у 2014 році стало фундаментальним кроком, що ініціював докорінну перебудову професійної підготовки психологів в Україні, утверджуючи її в європейському освітньому просторі. Впровадження трициклової системи, перехід до компетентнісного підходу та значне розширення академічної й фінансової автономії ЗВО, урівноважене системою зовнішнього забезпечення якості (НАЗЯВО), дозволили факультетам психології гнучко реагувати на суспільні потреби та створювати унікальні, практично-орієнтовані магістерські програми. Перспективи розвитку спеціальності «Психологія» нерозривно пов'язані з подальшою деталізацією фахових компетентностей у стандартах, посиленням практичної компоненти підготовки, інтеграцією дослідницької роботи на рівні доктора філософії та забезпеченням визнання українських психологічних кваліфікацій на міжнародному ринку праці через поглиблення академічної мобільності [2].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII : станом на 22 верес. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Карпенко А. А. Історичний аспект становлення системи професійної підготовки психологів у вищій школі України. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 10(50). С. 1926-1938. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-10\(50\)-1926-1938](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-10(50)-1926-1938).